

MIL MORMONS ENTRE NOSALTRES. L'ESGLÉSIA DE JESUCRIST DELS SANTS DELS DARRERS DIES, AL BAIX LLOBREGAT

dossier

JESUS A. VILA¹

PERIODISTA

d'una de les religions més peculiars de l'era moderna, els seguidors de l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies, fundada com a tal només fa una mica més d'un segle i mig, per un nord-americà, Josep Smith, el cinquè de cinc germans, nascut en un petit poble de l'Estat de Vermont. Aquest jove nord-americà, que els fidels de l'església anomenen profeta Smith, va rebre l'últim dia de l'estiu de 1823, quan tenia 17 anys, una revelació per part d'un missatger de Déu anomenat Moroni —"l'últim dels historiadors nefites"—, fill de Mormó, que l'instava a copiar un llibre enterrat, escrit sobre planxes d'or, "on hi havia la plenitud de l'evangeli sempitern, tal com el Salvador l'havia lliurada als antics habitants". El llibre, que té una cronologia de deu segles, des del 600 abans de Crist fins al 421, i que centra de manera especial la relació de Déu amb el continent americà, es divideix en quinze parts, les sis primeres corresponents al que els fidels anomenen les Planxes Petites de Nefí. A partir d'aquí es troben les Paraules de Mormó, mentre que la darrera part del llibre, entre el capítol vuitè i el quinzè, fou escrita per Moroni, el Revelador, fill del Profeta.

En arribar aquí, tots els aliens a aquesta religió ja s'hauran

¹ **Jesús A. Vila i Garcia** (Barcelona, 1951), llicenciat en Història per la UB i periodista, ha treballat des de 1973 en diferents mitjans de premsa, ràdio i TV i s'ha dedicat, a més de la tasca periodística, a la docència, a la creació literària i a la recerca històrica. Fruit d'aquest treball ha estat la preparació de diverses monografies sobre història local i comarcal, especialment del Baix Llobregat, on ha viscut des de sempre, així com desenes de reportatges, articles, guions radiofònics, columnes d'opinió i textos diversos. Va dirigir dos setmanaris a la comarca: *El Llobregat* i *El Nou Llobregat* i també va ser director de l'emissora local de Sant Vicenç dels Horts. Va ser redactor en cap de *Diari de Barcelona*. Ha publicat vuit llibres: una novel·la, dues obres de teatre, una guia turística del Baix Llobregat i uns quants llibres d'història local. Està preparant la seva tesi doctoral sobre *La premsa en el període de la Transició democràtica*. Des de fa deu anys dirigeix una empresa de comunicació ubicada també al Baix Llobregat.

popularment els seguidors de l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies, pel nom del principal llibre sagrat i del seu profeta iniciàtic. L'església va arribar a Espanya l'any 1968² amb la promulgació de la Llei de Llibertat Religiosa i actualment té en tot l'Estat uns 44.000 adeptes, dels quals 6.000 són a Catalunya —d'aquests, un miler llarg entre el Baix Llobregat (576) i l'Hospitalet (550).

L'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies, malgrat que alguns l'han titllat de secta —i fa ben poc a la premsa del nord de la comarca³—, està plenament autoritzada per la Generalitat de Catalunya com a religió, té centres de culte oberts a l'Hospitalet, Esplugues i Martorell (a banda dels de Barcelona, Sabadell, Terrassa, Vilafranca, Tarragona, Lleida, Girona, Mataró, Badalona i Granollers), i funciona de manera totalment normalitzada (amb cursos oberts i oficis religiosos lliures). Compta amb més de 13 milions de fidels i

² Els primers missioners van arribar al país l'any 1969. Molts dels militars americans de les bases de Rota, Morón o Saragossa eren mormons i alguns d'ells es van casar amb joves espanyoles i van establir la seva residència definitiva a Espanya. Van continuar mantenint la religió original i una vida del tot normalitzada, cosa que va ajudar a fer que el règim veiés sense excessiu recel l'allau de missioners joves que de seguida van envair els carrers de ciutats com ara Barcelona, Madrid o Sevilla.

³ Informació apareguda a *Al Dia* (30.8.2008). Luis Rodríguez Serrano va fer arribar la carta següent com a resposta a la informació d'aquest diari que titllava de secta l'Església dels Mormons.

Benvolgut senyor Director de *Al Dia*:

Li escric en relació a l'article del Sr. Xavi Martí sobre l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies publicat dissabte 30 d'agost del 2008, en el qual hi ha alguns malentesos. Suposo que la confusió es produeix al cercar informació en organismes no oficials, com l'Associació Redune, en comptes d'informar-se en els oficials com la Direcció d'Affers Religiosos de la Generalitat: dgar.vicepresidencia@gencat.cat

Aquí el podran informar amb més rigor o el remetran a llibres i guies que al llarg d'aquests darrers anys la Generalitat ha publicat per fomentar la llibertat religiosa al nostre país i reduir la intolerància, producte de la manca de coneixement o acumulació de prejudicis. Alguns d'aquests llibres són:

Les Altres Religions. Minories Religioses a Catalunya (2004).

Luis Rodríguez a la capella de Martorell davant el faristol de les lectures

és una de les principals congregacions religioses dels Estats Units. D'altra banda, hi ha més de 60.000 missioners repartits pels cinc continents (162 països), els quals fan un actiu proselitisme arreu.

Luis Rodríguez Serrano (batejat el 1980) és el president de l'Estaca del Baix Llobregat, la subdivisió jeràrquica d'aquesta església que agrupa un conjunt de congregacions o barris, de manera general d'entre tres i cinc mil membres. És a dir, és una autoritat entre els mormons catalans, viu a Esparreguera i ens va rebre, amb notable cortesia, a l'església que els mormons tenen a Martorell, una de les més de 100 que hi ha a tot Espanya. El primer que calia saber,

Guia per al respecte a la pluralitat religiosa en l'àmbit hospitalari (2005)
Guia per al respecte a la diversitat de creences en l'àmbit funerari (2008)
 A nivell de l'Estat espanyol trobem la *Guia de las Entidades Religiosas de España*, publicat pel Ministerio de Justicia el 1998. En totes aquestes guies i llibres està ben explicat quines són les nostres creences i pràctiques, així com les d'altres confessions religioses.

Quant a l'article, on creiem que se'ns confon amb l'escissió poligàmica de fa més de cent anys, anomenada Iglesia Fundamentalista, hauríem d'aclarir el següent:

- Des de 1968 estem legalment establerts a Espanya amb el número 72 al Registro de Asociaciones Confesionales no Católicas del Ministerio de Justicia.

- El 2003 se'ns concedí, pel Ministerio de Justicia, el "Notorio Arraigo", document que li adjunto en arxiu.

- La nostra Església té més de 13.000.000 de membres arreu del món: 45.000 a Espanya i més de 6.000 a Catalunya.

- Cap membre de l'Església practica la poligàmia, ja que aquest fet provocaria, igual que l'adulteri, l'excomunió.

- No som racistes. Pertanyen a la branca de Martorell més de 150 membres, dels quals aproximadament 15 són africans. A l'Àfrica, com a Europa, hi ha congregacions de la nostra Església.

- La Paraula de Saviesa no prohibeix la cafeïna, ja que els membres poden prendre Coca-Cola; el que no prenem és tabac, alcohol, café, te ni drogues.

- El delme és un manament voluntari i no obligatori.

- Cada membre viu allà on li plau i pot, s'ajunta amb qui vol, les nostres activitats són obertes a tothom qui hi vulgui participar, i per la gent que ha abandonat la congregació, ens en continuem preocupant i mantenint-hi el contacte.

Encara que hi ha més afirmacions inexactes, benvolgut senyor Director, crec que és just demanar-li que, tal i com s'ha publicat una columna a la portada i un article a la pàgina 2 amb tanta desinformació que perjudica la veritat, li prego que consideri posar aquests aclariments al proper número del seu diari.

Atentament, LUIS RODRÍGUEZ, President d'Estaca al Baix Llobregat.

coneguda ja la referència mormona, és per què l'Església es diu com es diu. Luis Rodríguez assenyala que aquesta és una església que creu en Jesucrist; és "dels sants", en el sentit bíblic i no en el sentit catòlic del terme, és a dir, és "la persona apartada per al servei de Déu" i no pas el personatge suposadament modèlic que el catolicisme ha elevat als altars. I és "dels darrers dies" per diferenciar-se de les esglésies primitives que eren les dels sants dels primers dies. Creuen, a diferència d'altres congregacions bíbliques, que Déu continua comunicant-se amb els homes a través de profetes i, en aquest sentit, el màxim exponent d'aquesta església —amb seu central a Salt Lake City, a l'estat nord-americà de Utah— és actualment el profeta Thomas S. Monson, que té dos consellers personals Dieter F. Uchtdorf y Henry B. Eyring.⁴ Tots tres componen el que s'anomena la Primera Presidència, que juntament amb els dotze apòstols configuren la cúpula actual de l'Església dels Mormons.

Que l'església hagi crescut i s'hagi estès d'aquesta manera tan significativa, en aquests 175 anys des de la seva creació, s'explica per la filosofia del seu fundador. Josep Smith —tan profeta com Moisès, pels mormons— va organitzar de seguida un exèrcit de missioners per estendre la paraula de Déu segons les seves creences. La base d'aquesta església missional actual, hereva dels primers temps, són els més de 60.000 missioners, joves d'entre 19 i 21 anys, amb camisa blanca i corbata, i sovint alts, rossos i d'ulls clars, que tothom ha vist alguna vegada en parelles pels carrers de les ciutats del país predicant una molt polidada paraula de Déu i cercant adeptes per a l'església mormona. Quan un abraça aquesta fe, ha de traspasar ritual-

⁴ Aquesta església té, d'acord amb l'estrict model del Nou Testament, dotze apòstols actuals que són: Boyd K. Packer; L. Tom Perry; Russell M. Nelson; Dallin H. Oaks; M. Russell Ballard; Joseph B. Wirthlin; Richard G. Scott; Robert D. Hales; Jeffrey R. Holland; David A. Bednar; Quentin L. Cook i D.Todd Christofferson.

El president d'Estaca de l'Església dels Mormons davant el seu arbre geneològic.

ment la porta d'entrada que va instituir Jesucrist per tots els fidels cristians: el baptisme. Però, de manera semblant a altres confessions i a diferència del que practiquen els catòlics, els mormons ingressen en l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies mitjançant un baptisme d'immersió, que és l'acte simbòlic del naixement a una nova vida. Segons Rodríguez, aquesta és una església en creixement, especialment entre el sector de la immigració a Catalunya, sobretot pel fet que els mormons tenen una considerable influència a Llatinoamèrica, que es trasllada a la nostra realitat a través dels nousvinguts.

Si alguna cosa resulta excepcional en l'església dels mormons és la importància que aquesta religió dóna als llaços familiars. Pels mormons, la família és eterna, i està carregat de lògica que els membres actuals d'una família recordin els treballs, els sacrificis, els anhels d'aquells que els van precedir i dels que van precedir a aquests darrers, i així successivament fins on sigui possible, amb l'objectiu últim de salvar-los a tots. Els mormons creuen que la salvació passa per creure en Jesucrist i haver rebut les ordenances religioses, és a dir, haver estat batejat i haver rebut la imposició de mans que és un do de l'Esperit Sant. Com que és del tot evident que la gran majoria dels avantpassats dels actuals fidels ni van estar batejats com ordena l'església mormona, ni van rebre cap imposició de mans, una de les obligacions dels fidels a la Terra és rebre aquestes Ordenances per ells en els llocs sagrats que anomenen Temples i capelles, llocs on es fan batejos i confirmacions per als avantpassats dels fidels. Per fer aquest ritual, resulta del tot imprescindible saber qui eren aquests avantpassats, els seus noms, on van néixer, què feien, etc. i d'aquesta manera, els mormons realitzen els seus arbres geneològics amb un detall exquisit. Per això, l'Església dels Mormons té els registres geneològics més importants del món i quan algú vol fer un treball de recerca geneològica

—sigui fidel o no— ha d'anar als seus arxius per trobar el que busca.⁵ L'essència d'aquest ingent treball a què s'obliga qualsevol fidel respecte dels seus avantpassats prové de la creença que els morts van perdre l'element corpori, però mantenen intacte el seu esperit a l'espera del Judici Final. Per això, en aquest interval, el fidel mormó fa tot el possible perquè els seus familiars es predisposin amb Déu abans d'aquest moment definitiu.

El diumenge és el dia elegit per a la reunió sacramental, per celebrar el Sant Sopar i per discursar, és a dir, per presentar davant els assistents tres discursos que preparen de manera rotativa sengles fidels. Es canten himnes i es reparteixen petits trossos de pa en record del ritual cristià i aigua en lloc de vi.⁶ La capella és un espai de recolliment, confortable però sense luxes i despulat de qualsevol imatge, perquè, igual que moltes esglésies protestants, els mormons consideren que no s'ha d'adorar cap imatge i que amb Déu la comunicació s'ha d'establir d'una manera directa a través de la paraula o del pensament. A Martorell, la capella sembla més una sala d'assemblees que no pas una església a l'ús. Hi ha bona il·luminació, cap espelma ni cosa semblant, ni un quadre ni una imatge i suposem que bona sonoritat. Cada branca o barri, cada congregació, té un pre-

⁵ Els arxius formen part del Centre d'Història Familiar que els mormons mantenen oberts i com a servei públic a la majoria dels seus temples. En aquests arxius, que apleguen un bon nombre dels registres parroquials i civils de tot Espanya, els fidels componen el seu arbre geneològic per la salvació dels seus predecessors.

⁶ La religió mormona prohibeix als seus adeptes prendre begudes excitants (café o te), alcohol o drogues de qualsevol tipus. En canvi, entre els fidels hi ha persones casades (la poligàmia és un mite inexistent i abolit des del 1890), solteres, separades i divorciades en igualtat de condicions que els casats.

La capella dels mormons es caracteritza per la seva lluminositat i l'absència de qualsevol imatge o signe religiós.

sident que, com totes les funcions internes, té caràcter rotatiu. Per damunt dels presidents de branca hi ha el president d'Estaca, que és el càrrec de Luis.

L'Església, com qualsevol organisme comunitari, té despeses i ingressos. Els mormons, un cop batejats, contreen una obligació amb la congregació. És el delme, la dècima part dels ingressos personals. No és una quota obligatòria, però sí que és un compromís individual. Qualsevol adepte sap que l'Església s'ha de mantenir i, per tant, excepte en casos on hi ha penúria econòmica manifesta, el compromís, lliure però estricta, acostuma a complir-se.

Luis Rodríguez és conscient que la seva és una església minoritària, amb nocions molt sovint equivocades que convé aclarir i amb una imatge una mica americanitzada, fruit dels seus inicis a Espanya. D'altra banda, els que han conegut aquesta religió més de prop, sense vincular-s'hi, poden tenir una imatge d'església una mica elitista pel fet que molts fidels són professionals o executius de grans empreses multinacionals. Rodríguez considera que aquesta imatge es deu al fet que hi ha gent coneguda de cert relleu que forma part d'aquesta església. Probablement, afirma, si fossin catòlics ni tan sols s'esmentaria: és el fet que siguin mormons el que se significa. És veritat, ens diu, que a Estats Units hi ha persones amb una posició econòmica elevada que són mormones, i també que, per exemple, no fa gaire s'ha editat als EUA un llibre que porta per títol *La forma mormona de fer negocis*. Tot això crea un cert estat d'opinió que contrasta significativament amb el gros dels mormons, per exemple, de la nostra comarca, entre els quals hi ha gent treballadora, immigrada i també autòctona de nivell econòmic mitjà. A l'Hospitalet, per exemple hi ha moltíssims sud-americans, i a Sabadell, en canvi, està ple de catalans, ens explica Luis. A Martorell —ens indica— hi ha una mica de tot, algun empresari, algun estudiant...

Les esglésies tradicionals es queixen, ara més que mai, de la manca de jovent. No és el cas de l'església dels mormons.

Luis Rodríguez, una mica abans de rebré'ns, estava justament fent una classe de religió a uns quants joves, que encara volten per les sales del temple mentre nosaltres conversem. No hem d'oblidar, ens explica Rodríguez, que aquesta és una església molt familiar i si els pares són mormons, el més fàcil és que els fills també ho siguin i que es trobin bé en un ambient que és molt normal, respectuós amb la llibertat individual i disposat a escoltar i ajudar. Fa unes setmanes —ens diu Luis Rodríguez— que van organitzar un campament amb la joventut i una sortida a un col·legi de La Salle de la Seu d'Urgell on van fer tres dies de convivència. Pels joves, afirma Rodríguez, aquesta és una església que ensenya a viure i això atreu la gent jove. La prova, ens diu, és que els missioners de la nostra església han de ser joves, joves entre 19 i 21 anys. I no es pot oblidar que quan Luis Rodríguez, amb 15 anys, es va batejar, era un dels més joves de la congregació, però ara ja hi ha avis mormons i per tant, famílies senceres d'aquesta creença.

Sobta, també, un vestuari més aviat tòpic: camisa, corbata, com si el vestit els definís... No sempre van així, però és veritat que en aquest cas l'hàbit fa el monjo, mai millor dit. Rodríguez ens diu que van ben vestits els diumenges, sobretot en les reunions sacramentals. Ell avui, per exemple, ha hagut de donar una classe a la gent jove de la comunitat i també s'ha posat camisa blanca i corbata. Els missioners sempre van amb la mena d'uniforme clàssic esmentat, perquè és la norma de l'església, diu Rodríguez, però segur que estem cansats de veure mormons pel carrer —afirma— que passen del tot desapercibuts perquè quan no és imprescindible vesteixen com tothom.

Ens acomiada amb la mateixa disposició que al principi i una mica més de confiança. Els cou que encara es digui d'ells que són una secta. Ho adjudiquen, a mitges, a la ignorància i a la mala fe. Aquesta potser és una església menor entre nosaltres, però té un corpus de creences, un ritualisme mesurat i una estructura jeràrquica perfectament homologable a totes les altres.